

Maria Kopsztein

"„Mazurek Dąbrowskiego”. Polski hymn narodowy", Anatol Bodanko, Waldemar Ociepa, Racibórz–Wodzisław Śląski 2008 : [recenzja]

Nauczyciel i Szkoła 1-2 (42-43), 239-240

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Maria KOPSZTEJN

Recenzja książki: Anatol Bodanko,
Waldemar Ociepa „Mazurek Dąbrowskiego”.
Polski hymn narodowy,
Racibórz–Wodzisław Śląski 2008, ss. 50.

Wydana w roku 2008 książka pt. „*Mazurek Dąbrowskiego*”. *Polski hymn narodowy* to ze wszelkich miar ciekawa pozycja, po którą z całą pewnością sięgną uczniowie szkół wszystkich szczebli, studenci i nauczyciele, a także wszyscy ci, dla których „patriotyzm” nie jest jedynie pustym słowem. Wyjątkowo starannie wydana, z bogatą ikonografią książka ta nie tylko porządkuje naszą dotychczasową wiedzę na temat „Mazurek Dąbrowskiego”, lecz poszerza ją o dodatkowe konteksty, m.in. wpływ na postawę i morale żołnierzy różnych epok, w tym na legionistów generała Dąbrowskiego (pamiętajmy w tym miejscu, że książka jest autorstwa emerytowanych oficerów, których zdjęcia w mundurach widnieją nad biogramami na ostatniej stronie okładki).

Zwraca uwagę szeroki kontekst historyczny, literaturoznawczy i muzykologiczny publikacji, w szczególności zaś przywołania utworów literackich i muzycznych (z *Panem Tadeuszem* na czele), gdzie motyw „Mazurek Dąbrowskiego” się pojawia. Na uznanie zasługuje analiza i interpretacja tekstu utworu, uwzględniająca kontekst historyczny, która rzuca nowe światło na nasz hymn i pozwala zrozumieć często niezrozumiałe dotąd jego fragmenty (np. „dla ojczyzny ratowania rzucim się przez morze”).

Wiele nacji na świecie traktuje swoje hymny z należytą powagą i szacunkiem (np. Amerykanie czy Duńczycy), w Polsce nawet piastujący najwyższe stanowiska w administracji rządowej urzędnicy i politycy (w tym parlamentarzyści) rzadko kiedy znają tekst naszej narodowej pieśni. Do historii przejdzie wykonanie hymnu przez znaną polską piosenkarkę na Mundialu w Korei (okrzyknięte przez wielu jako profanacja narodowych świętości), czy premier śpiewający „z ziemi polskiej do Wolski”, który myli słowa i melodię. Z drugiej strony pamiętamy jednak wspaniałe wykonania hymnu przez polskich kibiców, kiedy nasze drużyny (siatkarze, szczypiorniści) i zawodnicy (Adam Małysz) święcą triumfy na arenach sportowych. To dowód, że duch w narodzie nie ginie, a symbole narodowe dla wielu nadal są świętością.

Wspomniana powyżej nieznajomość hymnu powinna dać do myślenia wszystkim odpowiedzialnym za kształtowanie postaw dzieci i młodzieży, którzy powinni zwrócić uwagę na konieczność nauczania samego hymnu, jak i przyswojenia wiedzy na temat jego dziejów i znaczenia szczególnie w szkołach podstawowych i gimnazjach. To niezbędny element wychowania patriotycznego, niestety, przez wielu niedoceniany i niedostrzegany.

Uwzględniając powyższe, należy stwierdzić, że książka Anatola Bodanko i Waldemara Ociepy pojawia się na rynku wydawniczym w dobrym momencie. Może ona stanowić lekturę uzupełniającą w zakresie historii lub wiedzy o społeczeństwie, z pewnością sięgną też po nią pasjonaci historii oraz liczne grono naukowców. Napisana przystępnym językiem, wydana z troską o najdrobniejsze nawet detale książka ta jest z pewnością godna rekomendacji i zasługuje na wysoką ocenę.